

Resolucija Evropskega odbora regij – Evropski semester 2016 in priprava letnega pregleda rasti 2017

(2017/C 088/02)

Predložile politične skupine PES, EPP, ALDE in EA

EVROPSKI ODBOR REGIJ (OR)

- ob upoštevanju glavnih dokumentov evropskega semestra 2016, in sicer letnega pregleda rasti, poročil o državah, nacionalnih reformnih programov in priporočil za posamezne države;
- ob upoštevanju osnutka poročila Evropskega parlamenta o evropskem semestru za usklajevanje ekonomskih politik: izvajanje prednostnih nalog za leto 2016 (2016/2101(INI));

Ponoven zagon naložb

1. opozarja, da se je obseg javnih in zasebnih naložb v EU v primerjavi z letom 2007 zmanjšal za približno 15 %, v nekaterih državah članicah pa zaradi gospodarske krize in ukrepov fiskalne konsolidacije celo za 50 %; poudarja, da to pomanjkanje naložb (naložbena vrzel) po več zaporednih letih znatno omejuje konkurenčnost in kohezijo v Evropi, s tem pa tudi njeno sposobnost zagotavljanja trajnostne rasti in novih delovnih mest;
2. poudarja, da se v 40 % priporočil za posamezne države za leto 2016 obravnavajo ovire za naložbe, ki jih lahko pomagajo odpraviti lokalne in regionalne oblasti ⁽¹⁾, med katerimi so: slaba kakovost javne uprave in pomanjkanje usklajevanja, neskladje med nalogami in finančnimi viri lokalnih in regionalnih oblasti, obremenjujoče regulativno okolje za zasebne naložbe, korupcija, pomanjkanje strokovno usposobljene delovne sile in ustrezne prometne infrastrukture; napoveduje, da bo OR ta vprašanja obravnaval tudi v prihodnjem mnenju o ukrepih za zmanjšanje naložbene vrzeli: kako se lotiti izzivov?;
3. opozarja na izjavo o naložbah in povezovanju ⁽²⁾, sprejeto 9. julija 2016 na 7. evropskem vrhu regij in mest v Bratislavi, v kateri je bil poudarek na tem, da je treba odpraviti ovire za uporabo izjemnega neizkoriščenega potenciala mest, regij in podeželskih območij v Evropi za naložbe, ter na vlogi lokalnih in regionalnih oblasti pri zagotavljanju inovativne infrastrukture in storitev za spodbujanje naložb in izboljšanje kakovosti življenja državljanov EU;
4. izraža zaskrbljenost nad tem, da je približno 60 % sodelujočih v nedavni anketi OR med lokalnimi in regionalnimi oblastmi EU ⁽³⁾ zaznalo trend upadanja ali nespremenjenega obsega tako javnih kot zasebnih naložb v zadnjih 12 mesecih, in če se to potrdi, bi to pomenilo, da se trend pomanjkanja naložb, ki se je začel med gospodarsko krizo, nadaljuje;
5. poudarja, da je po podatkih iz omenjene ankete OR financiranje javnih naložb še vedno izziv za približno dve tretjini lokalnih in regionalnih oblasti, delno zato, ker nimajo dovolj zmogljivosti za ustrezno zasnovo javnih naložb, uporabo finančnih instrumentov, predložitev projektov Evropski investicijski banki in sodelovanje v javno-zasebnih partnerstvih;
6. pozdravlja prve pozitivne rezultate Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI), predvsem v zvezi z njegovim sklopom za MSP; hkrati poziva, naj se izboljšata dodatnost sklopa EFSI za infrastrukturo in inovacije ter geografska uravnoteženost tega sklada, tudi s spodbujanjem oblikovanja regionalnih naložbenih strategij in uporabo naložbenih platform, da se vsem regijam, zlasti pa manj razvitim, zagotovi možnost koriščenja sklada;
7. načeloma pozdravlja predlog za podaljšanje in okrepitev sklada EFSI, kar bo OR obravnaval v ločenem mnenju; pričakuje nadaljnje izboljšave glede dodatnosti, geografske in sektorske pokritosti ter preglednosti; znova poziva, naj se ustrezno ocenijo rezultati EFSI, zlasti njegove sinergije z evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi (skladi ESI) ter dosedANJI prispevek teh skladov k teritorialni koheziji; izraža zadovoljstvo, da bo tesno sodeloval z Evropskim parlamentom pri spremljanju izvajanja EFSI;

⁽¹⁾ OR, Evropski semester 2016 – teritorialna analiza priporočil za posamezne države, poročilo usmerjevalnega odbora platforme za spremljanje strategije Evropa 2020.

⁽²⁾ <http://www.cor.europa.eu/bratislavasummit/>.

⁽³⁾ Anketa OR o ovirah za naložbe na lokalni in regionalni ravni, julij 2016.

8. poudarja, da tri četrtine vprašanih v anketi OR o ovirah za naložbe ni vedelo za možnosti, ki jih nudijo EFSI in njegove naložbene platforme, s čimer bi bilo treba bolje seznaniti anketirance in druge zainteresirane strani;
9. ugotavlja, da manjše regije in občine ter regije, ki so hudo in stalno prizadete zaradi neugodnih naravnih ali demografskih razmer, kot so najsevernejše regije z zelo nizko gostoto prebivalstva ter otoške in gorske regije, zaradi visokih pragov za minimalni znesek naložb, ki se lahko podprejo, sklada EFSI pogosto ne morejo uporabiti, in pričakuje, da se bo pri reviziji EFSI ta prag znižal;
10. poudarja, da bi bilo treba tehnične zmogljivosti potencialnih nosilcev projektov na lokalni in regionalni ravni okrepiti s pomočjo Evropskega svetovalnega vozlišča za naložbe, zlasti v povezavi z oblikovanjem in vzpostavitvijo naložbenih platform;
11. poudarja, da bi se bilo treba pri pripravi regionalnih naložbenih strategij zavedati, da gospodarske in tehnološke spremembe naglo preoblikujejo naše družbe in območja; pri tem izpostavlja potrebo po spodbujanju naložb v nizkoogljično in krožno gospodarstvo ter podpiranju ekonomije delitve in sodelovalnega gospodarstva, s čimer bi znižali stroške razvoja inovativnih dejavnosti, spodbudili zagotavljanje javnih in zasebnih storitev državljanom in prispevali k večji učinkovitosti javnega sektorja;
12. izpostavlja, da je treba lokalne in regionalne oblasti spodbujati, naj za skupne strateške razvojne prednostne naloge uporabljajo strategije pametne specializacije in evropska partnerstva;
13. poudarja, da kohezijska politika ostaja najpomembnejše orodje EU za naložbe, zlasti za njene manj razvite države in regije, in želi, da bi se ta politika bolj dopolnjevala z EFSI;
14. opozarja na svoje mnenje o vmesnem pregledu večletnega finančnega okvira, v katerem je navedeno, da Komisija zaradi pomanjkanja odobritev plačil v večletnem finančnem okviru 2014–2020 morda ne bo mogla izpolniti svojih obveznosti, zato lahko pride do zaostankov pri plačilih, to pa bi negativno vplivalo na izvajanje operativnih programov v okviru skladov ESI;
15. meni, da bi lahko v okviru revizije financiranja iz strukturnih skladov nacionalnim vladam dovolili, da določen znesek sredstev EU namenijo za projekte na območjih, ki so izpostavljena zemeljskim plazovom, ali za ukrepanje ob hudih naravnih nesrečah;

Nadaljevanje strukturnih reform in odgovornih fiskalnih politik

16. poudarja, da je več kot polovica priporočil za posamezne države za leto 2016, pripravljenih za 26 držav, povezanih s posameznimi območji, tj. z izzivi, ki nekatere regije oziroma mesta zadevajo bolj kot druge, in/ali so za njihovo izvajanje zadolžene podnacionalne ravni upravljanja;
17. spomniti je treba, da je OR v mnenju *Odziv EU na demografske izzive* poudaril, da mora med demografskimi spremembami in evropskim semestrom obstajati povezava, ter opozoril na potrebo po teritorialni razsežnosti evropskega semestra. Pri ukrepih za reševanje demografskih izzivov, sprejetih v okviru evropskega semestra, bi morale dejavno sodelovati lokalne in regionalne oblasti, ki bi jih bilo treba upoštevati tudi v priporočilih za države članice o spopadanju s temi izzivi;
18. izpostavlja, da je OR vedno nasprotoval uporabi makroekonomske pogojenosti pri izvajanju kohezijske politike, kot je določeno v členu 23 uredbe o skupnih določbah, saj bi tako mesta in regije kaznovali, ko države članice ne izpolnijo svojih obveznosti v okviru Pakta za stabilnost in rast; zato izraža bojazen, da bi začasna prekinitev financiranja iz skladov ESI za Španijo in Portugalsko negativno vplivala na izvajanje operativnih programov, ki se je že tako precej zavleklo. Prav tako bi bilo kontradiktorno, če bi sankcije ukinili v okviru postopka v primeru prevelikega proračunskega primanjkljaja (Uredba (EU) št. 1173/2011 o učinkovitem izvajanju nadzora proračuna), nato pa jih hoteli uvesti na podlagi člena 23 uredbe o skupnih določbah. Hkrati izpostavlja potrebo po boljšem finančnem upravljanju na nacionalni ravni, kar je osnovni pogoj za učinkovito uporabo sredstev iz skladov ESI;
19. znova poziva, da se naložbe lokalnih in regionalnih oblasti v okviru strukturnih skladov in Kohezijskega sklada izvamejo iz izračunov proračunskega primanjkljaja in dolga držav EU;

20. poudarja, da so bila v skoraj 40 % priporočil za posamezne države za leto 2016 v primeru 20 držav članic obravnavana vprašanja upravnih zmogljivosti, zlasti na podnacionalni ravni, v povezavi s strukturnimi reformami in odpravo ovir za naložbe; priznava, da naj bi se upravne zmogljivosti sprostile predvsem z vzpostavitvijo učinkovitih upravnih struktur; opozarja na svoj predlog v zvezi s predlaganim programom za podporo strukturnim reformam, da se pripravi en sam strateški dokument, v katerem bi opredelili prednostne naloge in merila za usklajevanje vseh ukrepov za krepitev zmogljivosti, ki jih financira EU;
21. poudarja, da bi morala Komisija preučiti možnost, da za euroobmočje predlaga fiskalno zmogljivost za izvajanje proticikličnih politik in pospešitev oživitve, in napoveduje, da bo v prihodnjih mesecih sprejel mnenje na to temo;
22. priznava, da se je treba spoprijeti s socialnimi izzivi in izzivi trga dela; se strinja s tem, da je Komisija v postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji vključila socialne kazalnike;

Evropski semester in priprava letnega pregleda rasti 2017

23. ugotavlja, da je stopnja izvajanja priporočil za posamezne države nizka in da bi si morale vse ravni upravljanja intenzivneje prizadevati za izboljšanje izvajanja; ugotavlja tudi, da so za rešitev nekaterih izzivov potrebna dolgoročna prizadevanja, kot je razvidno iz tega, da je bilo okrog tri četrtine priporočil v zvezi s posameznimi območji za leto 2016 izdanih že leta 2015, dve tretjini poročil za leto 2015 pa že leta 2014;
24. poudarja, da so – kot je bilo letos potrjeno tako v nacionalnih reformnih programih kot v priporočilih za posamezne države – lokalne in regionalne oblasti v semester vključene predvsem v fazi izvajanja politik in da bi morale kot partnerice sodelovati tudi pri oblikovanju politik; izpostavlja, da bi se z njihovim sodelovanjem v zgodnji fazi znatno povečala stopnja izvajanja priporočil, s tem pa bi prispevali k odpravi vse večjih regionalnih razlik, spodbujali večjo odgovornost na lokalni ravni in povečali zaupanje v državah članicah in med njimi;
25. namerava predlagati kodeks ravnanja za sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti v evropskem semestru, v katerem bi se upoštevale nacionalne razlike in bi se skušale preprečiti nepotrebne upravne obremenitve, da bi tako prispevali k pristopu boljšega upravljanja. Pri tem predvideva, da bodo v kodeksu upoštewane raznolikost in ustavne ureditve držav članic;
26. poziva, naj se letni pregled rasti 2017 osredotoči konkretno na demografske izzive, zaradi katerih so potrebne tudi gospodarske in finančne politike, ki zagotavljajo uspešno in uravnoteženo vključevanje migrantov v EU;
27. poudarja, da se mora evropski semester nanašati na dolgoročni okvir politike na več ravneh, kar je trenutno strategija Evropa 2020; pozdravlja napoved Evropske komisije, da bo pripravila pregled politik EU na področju trajnostnega razvoja, in poudarja, da je treba v prihodnji strategiji rasti EU upoštevati posodobljeno teritorialno vizijo;
28. pooblašča svojega predsednika, da to resolucijo predloži Komisiji, Evropskemu parlamentu, Svetu ter predsednikoma Evropskega sveta in slovaškega predsedstva Sveta EU.

V Bruslju, 12. oktobra 2016

Predsednik
Evropskega odbora regij
Markku MARKKULA